

Utbildningsinspektion i Stora Dalslundskolan

Grundskola årskurs 5–9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Stora Dalslundskolan den 23 och den 24 april 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och skolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I Stora Dalslundskolan intervjuades skolledningen, representanter för pedagogisk personal, elever och föräldrar, skolsköterska samt specialpedagoger. Inspektörerna besökte även lektioner i olika årskurser och ämnen. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i rektorsområdet utgör underlag för bedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Stora Dalslund	Antal elever
Grundskola	385
Särskola	5

Stora Dalslundskolan är beläget centralt i samhället Åkarp. Bebyggelsen består av fristående villor, radhus och mindre hyreslägenheter. Åkarp är en pendlarort där järnvägen går rakt genom samhället och delar detta i två delar. Rektorsområdet

omfattar hela Åkarp och består av fyra skolor och fem förskolor. I denna rapport bedöms enbart Stora Dalslundskolan. Skolan leds av en rektor och en biträdande rektor. På skolan finns integrerade särskoleelever som får viss del av sin undervisning i en vad kommunen kalla för samverkansgrupp.

Helhetsbedömning

Inledningsvis kan sägas att Stora Dalslundskolan är en skola som till allra största delen fungerar bra och i vissa avseenden mycket bra. Skolan behöver dock arbeta vidare med de brister och förbättringsområden som beskrivs i rapporten. I detta utvecklingsarbete bör rektorn ha en framträdande roll.

Eleverna på Stora Dalslundskolan i Åkarp uppvisar mycket goda kunskapsresultat. Såväl i en jämförelse med andra skolor i landet som i förhållande till det modellberäknade värdet ligger skolans resultat högt. Resultaten är säkert inte bara en effekt av elevernas goda grundkunskaper och stöd från hemmen utan även av personalens erfarenhet och skicklighet. Elevernas kunskaper följs kontinuerligt upp och utvärderas vilket leder till att undervisningen ändras i syfte att uppnå ännu högre resultat. Inspektörerna fick uppleva välplanerad undervisning och kompetent personal men fick inte se så många inslag av övningar där eleverna fick pröva på olika former av kunskap; värderingsövningar, debatter eller liknande. Likaså förefaller elevernas inflytande över undervisningen i många fall inskränka sig till att få välja bland ett antal färdiga alternativ.

De elever inspektörerna träffade i samband med besöket på skolan upplevde skolan som en trygg miljö, men de kunde samtidigt ge exempel på att kränkningar förekommer. Detta bekräftades också av föräldrarna, som även kunde peka på fall som pågått under längre tid. Skolan bör kunna uppmärksamma sådana företeelser i samband med att likabehandlingsplanen utvärderas och revideras eftersom den ska bygga på en aktuell kartläggning. Inspektörerna fick däremot uppleva en studiemiljö som i hög grad är inriktad på lärande.

Skolan har rutiner för och goda möjligheter att upptäcka stödbehov. Det finns på skolan också stöd att få i olika former och vid olika tidpunkter under skoldagen och inspektörerna bedömer att det finns i tillräcklig omfattning. Ändå finns det elever på skolan som har behov av särskilt stöd men som inte får stöd i tillräcklig omfattning och som därtill saknar åtgärdsprogram.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Alla elever i behov av särskilt stöd får inte det stöd de behöver (4 kap. 1 § skollagen).
- Skolan upprättar inte åtgärdsprogram för alla elever i behov av särskilt stöd (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Skolan genomför inte en systematisk uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen, eller i förhållande till nationella målen i årskurs 5 och 9 för särskolan (2 kap. 6 §

grundskoleförordningen, 2 kap 2 § särskoleförordningen samt avsnitt 1 och 2.8 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94,).

- Kvalitetsredovisningen lever inte upp till kraven och eleverna deltar inte i arbetet med kvalitetsredovisningen (1 och 4 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolan bör utveckla sina individuella utvecklingsplaner så att de fokuserar på de nationella målen och anger insatser för hur eleven ska nå dem.
- Arbetet med att säkerställa en likvärdig och rättvis betygssättning bör stärkas.
- Skolan bör planera och genomföra undervisningen så att den i samhällsorienterande och naturorienterande ämnen i huvudsak är ämnesövergripande då blockbetyg sätts.
- Skolan bör förstärka elevernas möjlighet till inflytande över undervisningens arbetssätt, arbetsformer och innehåll.
- Skolan bör utveckla samarbetsformerna dels inom skolan men också med avlämnande och mottagande skolor.
- Skolan bör utveckla samarbetet med kultur- och arbetsliv, föreningsliv och andra verksamheter utanför skolan som kan berika den som en lärande miljö.
- Skolan bör skapa bättre förutsättningar för att individualisera undervisningen så att såväl elever i behov av stöd som elever som behöver extra stimulans får utmaningar anpassade till sin nivå.
- Skolan bör utforma åtgärdsprogrammen så att det av programmen framgår hur och när de ska följas upp och utvärderas.
- Skolan bör utveckla det förebyggande och målinriktade värdegrundsarbetet i syfte att främja elevernas respekt för alla människors lika värde och bör finna rutiner som ger bättre förutsättningar än i dag att upptäcka kränkningar i alla former.
- Rektorn bör ta ett större ansvar för att skolans verksamhet utvecklas och som helhet inriktas på att nå de nationella målen.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.

4 (15)

- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 1: Resultat i nationella ämnesprov (i procent) i årskurs 5 år 2007

	Andel som nått målen på Stora Dalslundskolan	Andel elever som nått målen i kommunen
Svenska	89	85
Engelska	85	89
Matematik	89	81

Källa: Kommunens kvalitetsredovisning.

Tabell 2: Resultatmått för elever i årskurs 9

	Meritvärde	Andel behöriga till nationella program (i procent)	Andel som nått målen i alla ämnen (i procent)
Stora Dalslundskolan	216,5	90,3	86,0
Riket	207,3	89,1	76,1

Källa: Skolverkets statistik.

Kommentar:

Stora Dalslundskolan uppvisar goda resultat såväl i förhållande till skolor i riket som till de modellberäknade värden enligt SALSA (Skolverkets arbetsverktyg för lokala sambandsanalyser). De goda resultaten kan följas bakåt under en tioårsperiod och omfattar både genomsnittligt meritvärde och andel elever med betyg i samtliga ämnen. Skolan har dock de senaste åren haft en negativ trend med sjunkande resultat. Måluppfyllelsen är god i samtliga ämnen utom engelska där nästan 10 procent (9,7) inte nått målen.

En jämförelse mellan de nationella proven i årskurs 9 år 2007 i ämnena matematik, svenska och engelska och slutbetygen i samma ämnen visar att det i engelska och svenska finns en större andel elever som inte nått målen i slutbetyg än på de natio-

nella proven. Det vill säga att trots att eleverna fått betyget godkänt på de nationella proven så ansågs de inte nått målen i slutbetyg. I svenska är det också en betydligt lägre andel elever med betyget godkänt (41 procent) än på de nationella provet (61 procent).

En jämförelse mellan pojkar och flickor visar att flickorna får betyg i fler ämnen men att pojkarna får högre betyg i de ämnen de får betyg i och får därmed ett något högre meritvärde.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framtätsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Lärarna följer kontinuerligt upp resultaten i alla ämnen så att undervisningen ständigt kan prövas och utvecklas. Elever och föräldrar får information om elevernas kunskapsutveckling i samband med utvecklingssamtalen. Skolans individuella utvecklingsplaner behöver dock förbättras.

Individuell utvecklingsplan

Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en framtätsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Utvecklingsplanen kan även innehålla överenskommelser mellan lärare, elev och vårdnadshavare. Informationen vid utvecklingssamtalet bör grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i relation till målen i läroplanen och kursplanerna. De individuella utvecklingsplaner inspektörerna tagit del av fokuserar inte på vilka insatser som behövs för att eleven ska nå de nationella målen utan på mer övergripande mål som kan ha karaktären av ordnings- eller disciplinmål. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla sina individuella utvecklingsplaner så att de fokuserar på de

nationella målen och beskriver insatser för hur eleven ska nå dem.
--

1.3 Bedömning och betygssättning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning,
- om lärarna vid bedömning och betygssättning utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna,
- om lärarna vid betygssättningen utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanerna,
- om betyg sätts enligt författningarnas krav,
- om betygskatalog förs enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Bedömning och betygssättning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Lärarna på Stora Dalslundskolan gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper. De nationella proven är ett stöd i betygssättningen i de ämnen som har sådana prov och de nationella målen utgör utgångspunkt för bedömningen. Den bristande överensstämmelsen mellan betyg och nationella prov kan dock behöva analyseras. Inom skolan har man haft kvalitetssäkrande diskussioner om betygssättning. Med andra betygssättande skolor i kommunen har man dock inte haft motsvarande samtal. Betygskatalog förs enligt bestämmelserna. Betygssättning i ämnen där blockbetyg sätts måste dock ske enligt författningarna.

Betygssättning utifrån de nationella målen och betygskriterierna.

För att betygssättningen ska bli rättvis och likvärdig mellan lärare och skolor bör lärarna inom ämnes- och arbetslag liksom med andra skolor föra kvalitetssäkrande diskussioner kring betygssättningen. Inom Stora Dalslundskolan har man haft kvalitetssäkrande diskussioner om betygssättning, med den andra betygssättande grundskolan i kommunen har man dock inte haft motsvarande samtal. Inspektörerna bedömer att sådana skolövergripande diskussioner bör komma till stånd i syfte att öka likvärdigheten vad gäller betygssättningen.

Betygssättning enligt författningarnas krav

Enligt grundskoleförordningen ska betyg sättas i grundskolans ämnen. Om undervisningen i samhällsorienterande ämnen och naturorienterande ämnen (ämnes-

block) helt eller i huvudsak varit ämnesövergripande får läraren besluta att ett sammanfattande betyg ska sättas för ämnesblocket. Under inspektionen har framkommit att blockbetyg sätts trots att undervisningen inte huvudsakligen är ämnesövergripande. Inspektörerna bedömer att skolan bör genomföra undervisningen så att den i samhällsorienterande och naturorienterande ämnen i huvudsak är ämnesövergripande då blockbetyg sätts. I annat fall skall betyg sättas i de olika ämnena.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Läroplanen och kursplanerna anger i huvudsak riktningen för undervisningen på Stora Dalslundskolan och undervisningen är allsidig och saklig. Eleverna lär demokratiska arbetsformer i samband med klass- och elevråd. Inspektörerna kunde under besöket på skolan se några exempel på varierad undervisning i form av dramatisering av drogscenari och anställningsintervju men i vid andra besökta lektioner framstod undervisningen som mer ensidig. Inspektörerna förutsätter att skolan arbetar vidare för att ge eleverna möjlighet att uttrycka olika kunskapsformer. Elevernas inflytande över undervisningen, samverkan inom skolan samt samverkan med arbetsliv och närsamhälle behöver förbättras.

Inflytande och ansvarstagande för egna lärandet

Enligt läroplanen ska läraren se till att alla elever oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Inflytande förekommer i en del ämnen men det inskränker sig oftast till att eleverna får välja vad man vill tillverka i slöjd eller hem- och konsumentkunskap eller i vilken ordning olika moment ska göras. Även ”stugorna”, där eleverna kan välja vilket ämne de vill arbeta med, ger ett visst utrymme att påverka lärandet. Rektorn betonar enligt lärarna vikten av elevinflytande men planeringen av undervisningen sker ofta innan eleverna har börjat läsåret. Inspektörerna bedömer att skolan bör förstärka elevernas möjlighet till inflytande över undervisningens arbetssätt, arbetsformer och innehåll.

Samverkan

Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Läraren ska samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen. Vidare ska samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. För att stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv ska skolan också sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskolan samt med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Kontakterna med avlämnande och särskilt mottagande skolor bör utvecklas. Initiativ och rutiner finns men det fungerar ännu inte tillfredsställande. Samverkan mellan olika ämnen såsom musik och språk förekommer frekvent medan till exempel samverkan mellan slöjd eller hem- och konsumentkunskap och matematik inte förekommer. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla samarbetsformerna dels inom skolan men också med avlämnande och mottagande skolor.

Samverkan med arbetsliv och närsamhälle

Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan verka för att utveckla kontakter med kultur och arbetsliv, föreningsliv samt andra verksamheter utanför skolan som kan berika den som en lärande miljö. Personal och skolläda gav under inspektionen uttryck för svårigheterna att göra studiebesök, exkursioner och andra former av resor utanför skolan. Skolan ligger mitt emellan Lund och Malmö och med närhet till Köpenhamn med de fantastiska möjligheter som erbjuds men man säger att ekonomin inte tillåter sådana eller andra studiebesök. Inspektörerna bedömer att detta är ett område som behöver utvecklas.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,

- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

På Stora Dalslundskolan finns inslag av individualisering av undervisningen i form av de så kallade stugorna där elever kan välja att gå till olika klassrum där olika ämnen finns representerade vid några tillfällen under veckan. Skolan behöver dock i högre grad anpassa undervisningen efter varje elevs förutsättningar, ge stöd till alla elever som behöver det och förbättra kvaliteten på åtgärdsprogrammen.

Anpassning till varje elevs förutsättningar

Enligt läroplanen ska undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling. Läraren ska utgå från varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Av intervjuer och iakttagelser framgår att skolan i en del fall har svårt att möta de elever som går fort fram. De eleverna skulle vara betjänta av att få större utmaningar för att stimulera till vidare studier. Lektionsbesöken gav i en del fall bilden av att undervisningen är generell och inte anpassad efter varje elevs förmåga. Inspektörerna bedömer att skolan bör skapa bättre förutsättningar för individualisering av undervisningen så att såväl elever i behov av stöd som elever som behöver extra stimulans får utmaningar anpassade till sin nivå.

Elever i behov av särskilt stöd

Enligt skollagen ska särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Inspektörerna bedömer att skolan har mycket goda förutsättningar att upptäcka stödbehov och att ge särskilt stöd. Trots det har det framkommit av intervjuer och andra iakttagelser på skolan att det finns elever som inte får särskilt stöd i tillräckligt omfattning. Inspektörerna bedömer att skolan måste se till att alla elever i behov av särskilt stöd får det.

Åtgärdsprogram

Enligt grundskoleförordningen ska rektorn se till att en elevs behov av särskilda stödåtgärder utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas. Under inspektionen har framkommit att det på skolan finns elever i behov av särskilt stöd som inte har åtgärdsprogram. Det bekräftas även av

skolan kvalitetsredovisning där man skriver att det under hösten 2007 fanns 105 elever med behov av särskilt stöd men att bara 64 åtgärdsprogram hade upprättats. Ett flertal av de åtgärdsprogram inspektörerna tagit del av saknar även beskrivning av hur de ska följas upp och utvärderas. Inspektörerna bedömer att skolan måste upprätta åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd och att det av programmen bör framgå hur och när de ska följas upp och utvärderas.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna har på skolan fått uppleva en studiemiljö som i hög grad är inriktad på lärande. Skolan har även ordningsregler som utarbetats och följts upp under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. Däremot har inspektörerna fått motstridiga uppgifter om huruvida skolan utgör en trygg miljö för alla elever. De elever inspektörerna intervjuade under besöket på skolan uppger att de känner sig trygga men det finns signaler om att det förekommer mobbning och utanförskap och att elever inte vågar berätta för att de är rädda att "få igen" från dem som de skvallrar om. Skolan brister i det förebyggande värdegrundsarbetet och i likabehandlingsplanens utförande.

Vid inspektionstillfället finns ett pågående ärende hos Skolverkets enhet för tillsyn angående kränkande behandling.

Värdegrundsarbete

Enligt läroplanen ska skolan aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling. Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska huvudmannen för verksamheten se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och motverka annan kränkande behandling.

Elever på Stora Dalslundskolan uppger att de inte diskuterar värdegrundsfrågor i förebyggande syfte utan endast då något inträffat. Detta indikerar att det på skolan inte finns någon systematik i arbetet mot kränkningar, något som skolledningen uppmärksammat och inför kommande läsår kommer "livsviktigt", ett undervisningsmaterial om värdegrund, att ingå i elevernas skoldag. Inspektörerna bedömer att skolan på ett mer systematiskt sett behöver genomföra insatser för att uppmärksamma eleverna på olika typer av diskriminering i förhållande till diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Skolan bör också finna rutiner som ger bättre förutsättningar än i dag att upptäcka och motverka kränkningar i alla former.

Likabehandling

Huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer ska se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. I planen ska planerade åtgärder redovisas. Planen ska årligen följas upp och ses över. Vidare ska enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan ska likabehandlingsplanen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Skolans likabehandlingsplan är i många stycken av god kvalitet men planen är daterad 2006 och saknar planerade konkreta åtgärder grundade på en aktuell kartläggning. Enligt planen ska den utvärderas vartannat år vilket inte överensstämmer med kraven. Vidare har framkommit att alla elever inte känner till planen och viss tveksamhet råder kring elevers medverkan i framtagandet. För bedömning av likabehandlingsplanen se kommunrapport.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Mottagande till skolan sker så vitt inspektörerna kan bedöma i enlighet med bestämmelserna. Eleverna får den undervisningstid de är garanterade och inspektörerna förutsätter att skolan är observanta på att så sker även under de stopp för korttidsvikarier om infördes i Burlövs kommun i samband med inspektionen. Eleverna har möjligheter att välja språk och kan inom ramen för elevens val och i viss mån även inom den så kallade stugtiden välja att bredda eller fördjupa sig inom ett stort antal ämnen. Inspektörerna vill dock påpeka att läxläsning inte kan vara en del av elevens val. Studie och yrkesvägledning erbjuds och utrustning och lokaler finns i tillräcklig omfattning och av god kvalitet. Utbildningen är avgiftsfri sånär som på en mindre avgift som kan tas ut i samband med någon resa.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,

- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektorn genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att skolans personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. De har genom sitt planeringsmaterial givits förutsättningar att aktualisera de nationella målen och har även i övrigt möjligheter till kompetensutveckling. Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

3.3 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektorn som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna,
- om lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Rektorn på skolan är förtrogen med det dagliga arbetet och tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i vissa avseenden. Dock behöver de yngre elevernas kunskapsresultat följas upp och utvärderas i högre utsträckning än vad som görs i dag. Beslut fattas i enlighet med författningarna. Däremot behöver det pedagogiska ledarskapet tydliggöras.

Rektor som pedagogisk ledare

Enligt skollagen åligger det rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Lärarna på skolan efterfrågar mer diskussioner kring betyg och bedömning och önskar att studiedagarna utnyttjades på bättre sätt. Elevinflytande och ämnesövergripande arbete är andra områden som behöver utvecklas. Rektorn har identifierat dessa och andra områden som behöver utvecklas men har ännu inte satt in åtgärder i tillräcklig omfattning.

Inspektörerna bedömer att rektorn på Stora Dalslundskolan bör ta ett större ansvar för att skolans verksamhet utvecklas och som helhet inriktas på att nå de nationella målen.

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat

Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen.

Elevernas kunskapsresultat i de lägre årskurserna ägnas ringa uppmärksamhet på skolledningsnivå, även om resultaten på de nationella ämnesproven samlas in. Rektorn ser däremot inte till att resultaten i övriga ämnen i årskurs 5 följs upp och utvärderas på skolnivå. Resultaten för elever inskrivna i särskolan följs inte heller upp på skolnivå. Inspektörerna bedömer att skolan fortsättningsvis måste följa upp och utvärdera kunskapsresultaten i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen för de yngre eleverna och för eleverna i särskolan.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

På Stora Dalslundskolan finns en arbetsplan av i huvudsak god kvalitet och det förekommer ett kvalitetsarbete som till viss del kan kallas systematiskt. Det finns handlingsplaner inom olika områden, skrivna rutiner för dokumenthantering, mm. Lärarna kunde ge exempel på när planeringen, efter uppföljning och utvärdering, ändrats på grund av att utfallet inte blivit det förväntade. Skolan behöver dock för-

bättra sin kvalitetsredovisning.

Kvalitetsredovisning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning ska kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. I kvalitetsredovisningen ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas. Skolans, förskolans och fritidshemmets kvalitetsredovisning ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Kvalitetsredovisningen är gemensam för alla skolorna i Åkarps rektorsområde vilket inte överensstämmer med kraven och gör den till ett trubbigt verktyg i skolans kvalitetsarbete. Det går dock av redovisningen att särskilja det som gäller Stora Dalslundskolan även om det inte är särskilt tydligt. Kvalitetsredovisningen är till stora delar bra men bedömningen av måluppfyllelsen behöver bli tydligare. Kvalitetsredovisningen är inte känd hos eleverna och de har inte varit med och utarbetat den. Inspektörerna bedömer att skolan måste upprätta en kvalitetsredovisning som gäller för Stora Dalslundskolan och förstärka elevernas delaktighet i arbetet med kvalitetsredovisningen.

2008-08-21 Lund

Nils Pihlsgård

Helene Roslund